

TEXTE ADOPTATE

P8_TA(2018)0485

Educația în era digitală: dificultăți, șanse și învățăminte pentru elaborarea politicilor UE

Rezoluția Parlamentului European din 11 decembrie 2018 referitoare la educația în era digitală: dificultăți, șanse și învățăminte pentru elaborarea politicilor UE (2018/2090(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere articolele 165 și 166 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,
- având în vedere Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, în special articolul 14,
- având în vedere articolul 2 din Protocolul la Convenția Consiliului Europei pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale privind dreptul la educație,
- având în vedere Decizia (UE) 2018/646 a Parlamentului European și a Consiliului din 18 aprilie 2018 privind un cadru comun pentru furnizarea unor servicii mai bune pentru aptitudini și calificări (Europass) și de abrogare a Deciziei nr. 2241/2004/CE¹,
- având în vedere Rezoluția sa din 12 iunie 2018 privind modernizarea educației în UE²,
- având în vedere Rezoluția sa din 14 septembrie 2017 referitoare la o nouă agendă pentru competențe în Europa³,
- având în vedere Rezoluția sa din 19 ianuarie 2016 referitoare la politicile de dezvoltare a competențelor pentru combaterea șomajului în rândul tinerilor⁴,
- având în vedere Rezoluția sa din 9 septembrie 2015 referitoare la capacitatea fetelor prin educație în Uniunea Europeană⁵,

¹ JO L 112, 2.5.2018, p. 42.

² Texte adoptate, P8_TA(2018)0247.

³ JO C 337, 20.9.2018, p. 135.

⁴ JO C 11, 12.1.2018, p. 44.

⁵ JO C 316, 22.9.2017, p. 182.

- având în vedere Rezoluția sa din 8 septembrie 2015 referitoare la promovarea antreprenoriatului în rândul tinerilor prin educație și formare¹,
- având în vedere Rezoluția sa din 15 aprilie 2014 referitoare la noile tehnologii și resurse educaționale deschise²,
- având în vedere recomandarea Consiliului din 22 mai 2018 privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții³,
- având în vedere concluziile Consiliului din 22 mai 2018 privind trecerea la o viziune a unui Spațiu european al educației,
- având în vedere Recomandarea Consiliului din 22 mai 2017 privind Cadrul european al calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții și de abrogare a Recomandării Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind stabilirea Cadrului european al calificărilor pentru învățarea de-a lungul vieții⁴,
- având în vedere concluziile Consiliului din 30 mai 2016 privind dezvoltarea competențelor media și a gândirii critice cu ajutorul educației și formării,
- având în vedere Recomandarea Consiliului din 19 decembrie 2016 intitulată „Parcursurile de actualizare a competențelor: noi oportunități pentru adulți”⁵,
- având în vedere concluziile Consiliului din 27 mai 2015 privind rolul educației preșcolare și al educației primare în stimularea creativității, a inovării și a competențelor digitale,
- având în vedere concluziile Consiliului din 20 mai 2014 privind formarea eficace a profesorilor,
- având în vedere Recomandarea Consiliului din 20 decembrie 2012 privind validarea învățării non-formale și informale⁶,
- având în vedere Rezoluția Consiliului din 28 noiembrie 2011 privind un plan european reinnoit pentru învățarea în rândul adulților⁷,
- având în vedere Comunicarea Comisiei din 17 ianuarie 2018 privind Planul de acțiune pentru educația digitală (COM(2018)0022),
- având în vedere Comunicarea Comisiei din 30 mai 2017 cu privire la dezvoltarea școlilor și calitatea excelentă a predării pentru un început bun în viață (COM(2017)0248),
- având în vedere Comunicarea Comisiei din 2 mai 2012 cu privire la strategia europeană

¹ JO C 316, 22.9.2017, p. 76.

² JO C 443, 22.12.2017, p. 31.

³ JO C 189, 4.6.2018, p. 1.

⁴ JO C 189, 15.6.2017, p. 15.

⁵ JO C 484, 24.12.2016, p. 1.

⁶ JO C 398, 22.12.2012, p. 1.

⁷ JO C 372, 20.12.2011, p. 1.

- pentru un internet mai bun pentru copii (COM(2012)0196),
- având în vedere Comunicarea Comisiei din 10 iunie 2016 cu privire la o nouă agendă pentru competențe în Europa (COM(2016)0381),
 - având în vedere Comunicarea Comisiei din 7 decembrie 2016 cu privire îmbunătățirea și modernizarea educației (COM(2016)0941),
 - având în vedere avizul Comitetului Regiunilor din 30 noiembrie 2017 privind modernizarea învățământului preuniversitar și a învățământului superior¹,
 - având în vedere raportul Centrului European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale din 9 martie 2018 intitulat „Skill needs anticipation: systems and approaches. Analysis of stakeholder survey on skill needs assessment and anticipation” (Competențele necesită anticipare: sisteme și abordări. Analiza unui sondaj în rândul părților interesate privind evaluarea și anticiparea nevoilor în materie de competențe”),
 - având în vedere Raportul de politici al Comisiei din 2017 intitulat „DigComp 2.1: Cadrul competenței digitale pentru cetățeni: opt niveluri de competență și exemple de utilizare”,
 - având în vedere articolul 52 din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru cultură și educație și avizul Comisiei pentru industrie, cercetare și energie (A8-0400/2018),
- A. întrucât, odată cu dezvoltarea accelerată a tehnologiei, societatea și economia digitale sunt acum o realitate, ceea ce înseamnă că competențele digitale sunt esențiale pentru reușita profesională și dezvoltarea personală a tuturor cetățenilor;
- B. întrucât competența digitală este o competență cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții, astfel cum este definită în Cadrul de referință anexat Recomandării Consiliului din 22 mai 2018;
- C. întrucât capacitatea de inovare a tehnologiei este condiționată, printre altele, de gândirea critică, de nivelul de competențe digitale și creative ale populației și de calitatea și extinderea conexiunilor la internet;
- D. întrucât cunoștințele elementare în domeniul tehnologiilor digitale sunt vitale pentru îndeplinirea sarcinilor administrative și cotidiene esențiale;
- E. întrucât se estimează că aproximativ jumătate din locurile de muncă existente la nivel mondial — și 30 % în Uniunea Europeană — vor dispărea în următorii 25 de ani², în condițiile apariției de noi profesii care necesită competențe digitale avansate;
- F. întrucât competențele digitale care depășesc cu mult cerințele pieței muncii le oferă oamenilor oportunități mai bune de a participa la viața societății, atât în prezent, cât și în viitor, facilitează schimburile culturale și de informații și asigură o influență mai mare a

¹ JO C 164, 8.5.2018, p. 24.

² http://skills-scale.eu/fileadmin/eskills_scale/all_final_deliverables/scale_digitalisation_report.pdf

cetățenilor asupra procesului decizional;

- G. întrucât este esențial ca internetul să fie revendicat ca un bun comun și să fie promovată e-cetățenia activă;
- H. întrucât transformarea tehnologică a tuturor sectoarelor înseamnă că instrumentele digitale sunt utilizate frecvent chiar și în cazul profesiilor în mod tradițional netehnice și în condițiile în care se estimează că în viitor nouă din 10 locuri de muncă vor necesita competențe digitale în viitorul apropiat sau imediat;
- I. întrucât, în prezent, 44 % din populația UE cu vârste cuprinse între 16 și 74 de ani nu are competențe digitale elementare, iar 19 % din populație nu are niciun fel de competențe digitale, în condițiile în care există diferențe substanțiale între statele membre, o situație care riscă să creeze un nou decalaj social;
- J. întrucât importanța competențelor digitale, lacunele în materie de competențe, care sunt deosebit de semnificative între bărbați și femei, între generații și diferitele grupuri sociale, precum și disparitățile în materie de competențe digitale din statele membre necesită o reacție politică comună;
- K. întrucât este esențial ca instituțiile de învățământ să pregătească elevii și studenții să facă față schimbărilor sociale și economice rapide, determinate de dezvoltarea tehnologică rapidă, dotându-i cu competențele adecvate provocărilor erei digitale;
- L. întrucât accesul la internet și la echipamente tehnologice și digitale și utilizarea acestora au transformat comportamentele și relațiile sociale, în special în rândul populației mai tinere;
- M. întrucât obiectivul ca până în 2025 toate școlile din UE să aibă acces la conexiuni internet cu viteze de descărcare/încărcare de 1 gigabit de date pe secundă nu este încă atins;
- N. întrucât utilizarea excesivă a echipamentelor tehnologice și digitale, cum ar fi calculatoarele și tabletele, poate cauza probleme de sănătate și de bunăstare, inclusiv privare de somn, sedentarism și dependență;
- O. întrucât strategiile de învățare digitală trebuie, de asemenea, să ia în considerare cercetările privind efectele negative pe care utilizarea timpurie a tehnologiei digitale le poate avea asupra dezvoltării creierului copiilor de vârstă mică;
- P. întrucât tehnologiile digitale ar trebui să facă parte integrantă dintr-o abordare educațională axată pe cursant, adaptată vârstei și pot oferi abordări noi și inovatoare în materie de predare și învățare; întrucât este esențial să se mențină contactul personal între studenți și profesori și să se acorde prioritate bunăstării și dezvoltării sănătoase a copiilor și cursanților adulți;
- Q. întrucât tehnologiile ar trebui să fie mai bine utilizate pentru a sprijini noi pedagogii care pun accent pe calitatea de participanți activi a cursanților, care utilizează instrumente de învățare bazate pe cercetare și spații de lucru care stimulează colaborarea;
- R. întrucât educația de bază în domeniul igienei cibernetice, al securității cibernetice, al

protecției datelor și al educației în domeniul mass-mediei trebuie să fie adaptată vârstei și nivelului de dezvoltare, pentru a-i ajuta pe copii să devină cursanți avizați, cetățeni activi, utilizatori de internet și factori de decizie ai unei societăți digitale democratice, pentru a lua decizii în cunoștință de cauză și pentru a fi în măsură să contracareze riscurile asociate internetului, cum ar fi dezinformarea online, hărțuirea și încălcarea securității datelor cu caracter personal; întrucât în programa de predare la nivel universitar și la nivelul sistemului de formare profesională ar trebui introduse programe didactice legate de securitatea cibernetică;

- S. întrucât o învățare digitală de calitate și inovatoare poate fi captivantă și și interactivă, completând astfel metodele de predare bazate pe prelegeri și oferind platforme de colaborare și de creare de cunoștințe;
- T. întrucât asistăm la o tot mai accentuată exploatare comercială a educației de către marile întreprinderi digitale, care încearcă să influențeze practicile pedagogice prin introducerea de echipamente, de software și resurse educaționale sau oferirea de cursuri de formare pentru profesori;
- U. întrucât, pentru a profita mai bine de mijloacele puse la dispoziție de tehnologie, statele membre au nevoie de strategii eficiente de formare a capacității cadrelor didactice, iar factorii de decizie politică trebuie să facă mai mult pentru sprijinirea acestui program de acțiune;
- V. întrucât bibliotecile publice participă la efortul comun de familiarizare a cetățenilor cu competențele digitale, oferind servicii deschise pentru asistență digitală într-un mediu social, care oferă susținere;
- W. întrucât adulții care șomează sau au un loc de muncă care nu necesită competențe digitale tind să rămână în urmă față de colegii mai competenți din punct de vedere digital, ceea ce le afectează perspectivele profesionale și exacerbează disparitățile sociale și economice;
- X. întrucât digitalizarea progresivă a muncii va duce la dispariția multor profesii și la creșterea șomajului; întrucât noile profesii care vor apărea odată cu digitalizarea vor putea compensa o parte din locurile de muncă pierdute;
- Y. întrucât tehnologiile digitale pot facilita accesul la cunoștințe și la învățare, iar utilizarea lor permite tuturor structurilor de formare de la diferite niveluri să fie ușor accesibile și favorabile incluziunii;
- Z. întrucât, dacă nu există politici adecvate și bine orientate, persoanele în vârstă și persoanele cu dizabilități vor suferi probabil cel mai mult de pe urma transformării digitale;
- AA. întrucât femeile reprezintă doar 20 % din profesioniștii din domeniile științifice, doar 27 % din absolvenții¹ de științe inginerești și doar 20 % din absolvenții de informatică²; întrucât ponderea bărbaților care lucrează în sectorul digital este de 3,1 ori mai mare decât cea femeilor; întrucât doar 19 % dintre lucrătorii din domeniul TIC au ca șef o

¹ Comisia Europeană Education and Training Monitor 2017 („Monitorul educației și formării 2016”).

² Comisia Europeană, studiul *Femeile în era digitală*, 2018.

femeie, comparativ cu 45 % dintre lucrătorii din alte sectoare;

- AB. întrucât lucrătorii care au deja o înaltă calificare tind să aibă șanse mai mari de învățare pe tot parcursul vieții¹;
- AC. întrucât monitorizarea și evaluarea continuă a competențelor digitale, atât în organizații, cât și în rândul persoanelor fizice este o condiție prealabilă pentru punerea eficientă în practică a politicilor;
- AD. întrucât stăpânirea unor competențe transversale de bază, cum ar fi competențele numerice, gândirea critică și competențele de comunicare socială, este o condiție esențială pentru dobândirea competențelor digitale;
1. subliniază că dobândirea de competențe digitale necesită o abordare coerentă, bazată pe învățarea pe tot parcursul vieții desfășurată în contexte formale, nonformale și informale o reacție la nivel de politici și intervenții specifice adaptate nevoilor diferitelor grupuri de vârstă și cursanților;
 2. subliniază potențialul tehnologiilor digitale de a sprijini trecerea la abordări pedagogice axate într-o mai mare măsură pe cursant, dacă sunt încorporate în procesul de învățare într-un mod planificat și consecvent; consideră că, pentru a realiza o veritabilă transformare educațională, elevii trebuie îndrumați către practici inovatoare și vertical ascendente de creare de cunoștințe;
 3. subliniază că este necesară o transformare a sistemelor de educație și formare la toate nivelurile pentru a valorifica pe deplin șansele oferite de tehnologiile informației și comunicațiilor și de mass-media și pentru a dezvolta abilitățile și competențele necesare îndeplinirii cerințelor societății și ale pieței muncii din viitor; reiterează faptul că o astfel de transformare trebuie să continue să garanteze dreptul la realizare personală, să asigure echilibrul corect între competențele digitale relevante și competențele de viață și să sprijine flexibilitatea individuală, gândirea critică și potențialul de inovare;
 4. consideră că instituțiile de învățământ nu își pot permite să neglijeze educarea integrală a cursanților lor, cultivând dezvoltarea spiritului critic și a unei viziuni globale care să le permită să se afirme ca cetățeni activi; înțelege că gândirea critică nu poate fi consolidată doar prin predarea competențelor digitale, ci necesită o educație cuprinzătoare;
 5. subliniază că, deși este esențial ca competențele digitale de bază și avansate să fie cultivate, competențele tradiționale și umaniste ar trebui să continue să fie favorizate și ele;
 6. reamintește că, așa cum recunoaște Comisia în Planul său de acțiune pentru educația digitală din ianuarie 2018, adaptarea necesară a instituțiilor de învățământ la noile tehnologii și la abordările pedagogice inovatoare nu ar trebui niciodată considerată un scop în sine, ci mai degrabă un instrument pentru îmbunătățirea calității și caracterului incluziv al educației;
 7. subliniază, recunoscând necesitatea unor competențe digitale sporite, că impactul tehnologiilor digitale asupra educației nu este, în prezent, ușor de evaluat, ceea ce

¹ Comisia Europeană, Raportul privind adecvarea pensiilor pentru 2018.

înseamnă că este esențial să se ia în considerare cercetarea neurologică privind efectele tehnologiei digitale asupra dezvoltării creierului; solicită, deci, să se investească în cercetare imparțială și interdisciplinară privind diferitele efecte ale tehnologiilor digitale asupra educației, creându-se legături între științele educației, pedagogie, psihologie, sociologie, neuroștiințe și informatică, pentru a se ajunge la o înțelegere cât mai profundă a modului în care mintea copiilor și a adulților răspunde mediului digital, pentru a crește la maximum beneficiile utilizării tehnologiilor digitale în procesul de învățământ și reducând la minimum riscurile; subliniază necesitatea de a promova utilizarea responsabilă a instrumentelor digitale care protejează dezvoltarea fiziologică, neurosenzorială și dezvoltarea comportamentală a celor care învață, în special în timpul copilăriei, și asigură echilibrul corect în utilizarea zilnică a echipamentelor tehnologice și digitale, atât în instituțiile de învățământ, cât și în viața privată;

8. regretă că, deși utilizarea aplicațiilor online și a celor mobile și a noilor tehnologii, cum ar fi internetul obiectelor, a luat o amploare fără precedent, cetățenii, în special minorii, nu conștientizează adesea riscurile asociate cu utilizarea internetului și a instrumentelor TIC, cum ar fi violarea securității datelor cu caracter personal, urmărirea generalizată a activității utilizatorilor și infracțiunile informatice; prin urmare, invită statele membre să aloce în programele școlare un rol adecvat protecției datelor și igienei informatice de bază;
9. solicită statelor membre, Comisiei și instituțiilor de învățământ să îmbunătățească siguranța online pentru copii și să ia măsuri în privința hărțuirii pe internet, a expunerii la conținut nociv și șocant și alte amenințări la adresa securității informatice prin dezvoltarea și punerea în aplicare de programe de prevenire și campanii de sensibilizare; încurajează statele membre să promoveze în continuare campania „#SafeInternet4EU”;
10. subliniază că, pentru a avea experiențe și rezultate mai bune în ceea ce privește învățarea, instrumentele digitale trebuie adaptate la nevoile elevilor, aceasta fiind o metodă pentru ca elevii să devină cetățeni activi și nu simpli consumatori pasivi de tehnologie;
11. regretă că, în pofida potențialului de stimulare și de încurajare a metodelor de învățare deosebite și personalizate pe care îl are digitalizarea, impactul tehnologiilor digitale asupra educației propriu-zise a fost limitat; își exprimă îngrijorarea în mod special în legătură cu faptul că investițiile în TIC în școli și în centrele de formare nu au dus încă la sperata modificare a practicilor educaționale; reamintește că școlile și alte medii de învățare trebuie să îi sprijine pe toți elevii și studenții și să răspundă nevoilor lor specifice prin dezvoltarea unor măsuri adecvate și eficiente de promovare a competențelor digitale, în special în rândul studenților cu handicap, al grupurilor minoritare, al comunităților de migranți, al persoanelor care părăsesc timpuriu școala, al șomerilor de lungă durată și al persoanelor în vârstă; consideră că acest sprijin poate fi înlesnit recurgându-se la noile tehnologii digitale;
12. ia act de decalajul în creștere între participarea femeilor și bărbaților la activitățile din sectorul digital în ceea ce privește educația, parcursul profesional și antreprenoriatul; subliniază că este esențial să se asigure o abordare de gen echilibrată în promovarea carierelor în domeniul TIC, precum și că mai multe studente și femei ar trebui încurajate să urmeze o carieră în domeniul digital; subliniază că este important să se promoveze alfabetizarea digitală și participarea femeilor și a fetelor la educația și formarea în domeniul TIC; încurajează statele membre să introducă o educație în domeniul TIC

adaptată vârstei în etapele timpurii ale școlii, acordând o atenție deosebită măsurilor de depășire a decalajului digital dintre femei și bărbați și să ofere fetelor căi alternative de acces la disciplinele STIAM, deoarece stereotipurile de gen legate de aceste teme și lipsa modelelor feminine tind să reprezinte un obstacol în calea accesului fetelor; consideră că o strategie bine adaptată privind femeile în sectorul digital, împreună cu viitorul plan de acțiune al Comisiei de reducere a decalajului de gen în domeniul tehnologiei, ar putea contribui la stimularea eforturilor în acest domeniu;

13. subliniază că lipsa echipamentelor digitale și a conectivității în școli, în toate statele membre, afectează negativ educația digitală a elevilor și disponibilitatea instrumentelor de predare digitale; invită statele membre să facă investiții publice substanțiale pentru a oferi tuturor școlilor conexiuni în bandă largă de mare capacitate și să utilizeze programele existente ale UE în acest scop, în special Mecanismul pentru interconectarea Europei, care poate sprijini infrastructura fizică a rețelelor în bandă largă de mare capacitate și sistemul de cupoane WiFi4EU; subliniază că eforturile în materie de conectivitate și de finanțare ar trebui să se concentreze în special asupra zonelor rurale și dezavantajate și regiunilor ultraperiferice și montane;
14. subliniază că instituțiile de educație și formare au nevoie de asistență din partea Uniunii și a statelor membre, precum și de o strânsă cooperare între toate părțile interesate, industrie, autoritățile locale și regionale, comunități și societate civilă, pentru a-și concepe modelele educative în domeniul TIC și al mass-mediei în conformitate cu abordarea lor pedagogică specifică și pentru a reuși dificila tranziție către un mediu de învățare mai digitalizat; subliniază, în această privință, că este nevoie de o abordare interdisciplinară la nivelul întregii școli a transformării digitale în educație;
15. subliniază că profesorii și formatorii ar trebui să se afle în centrul transformării digitale și, prin urmare, au ei înșiși nevoie de o pregătire și formare continue, care trebuie să includă module vizând practici de predare adaptate în funcție de vârstă și dezvoltare; insistă asupra faptului că această formare necesită timp și nu ar trebui să reprezinte o sarcină suplimentară, pe lângă activitățile zilnice ale acestora; subliniază că, chiar mai mult decât predarea altor competențe de bază cum ar fi competențele numerice și de scris-citit, predarea de competențe digitale cere profesorilor să își actualizeze cunoștințele și competențele în mod continuu; susține, prin urmare, că profesorii au nevoie de o dezvoltare profesională adecvată, flexibilă și de înaltă calitate, care să corespundă nevoilor lor; apreciază, în acest sens, utilizarea platformelor online europene pentru a crește șansele de dezvoltare profesională și a încuraja schimbul de bune practici;
16. observă că persoanele însărcinate cu educația au acum responsabilități crescute datorită utilizării aplicațiilor digitale în activitățile școlare consideră că aceste persoane trebuie să fie implicate în procesul de învățare și în utilizarea tehnologiilor, întrucât, dacă nu au competențele digitale necesare, va fi mai dificil să-și implice elevii în procesul de învățare, ceea ce poate duce la un grad și mai mare de excluziune socială;
17. susține și încurajează punerea în practică de măsuri de digitalizare a proceselor administrative în școli, pentru a reduce și mai mult sarcinile administrative la toate nivelurile;
18. încurajează statele membre să promoveze și să finanțeze inițiative regionale și locale care sprijină metodele de predare de calitate care vizează stimularea inovării;

19. subliniază valoarea autonomiei școlilor pentru realizarea inovării în educație;
20. invită Comisia și statele membre să ofere orientări adecvate privind aplicarea sigură din punct de vedere juridic a derogărilor de la legislația privind drepturile de autor în domeniul educației și un acces ușor la licențe instituțiilor publice, nonprofit din domeniul educației formale și informale consideră că profesorii și elevii au nevoie de securitate atunci când folosesc resurse accesibile în mediul digital și predau și învață competențele fundamentale; recomandă, în acest sens, Comisiei să ofere orientări instituțiilor de învățământ, educatorilor și studenților în acest scop;
21. evidențiază că lipsa instrumentelor digitale pentru studenții mobili poate afecta calitatea experiențelor educaționale din Europa; încurajează Comisia să-și continue proiectele-pilot privind legitimațiile europene de student și „Erasmus without Paper”, în vederea lansării lor în timpul următoarei perioade de programare multianuală; invită statele membre să utilizeze în mod responsabil și eficace sprijinul financiar acordat de Uniune și să promoveze oportunitățile de finanțare în rândul publicului larg și al instituțiilor de învățământ, pentru transforma în realitate accesul tuturor la conținutul, instrumentele și soluțiile digitale de învățare;
22. subliniază că, în concordanță cu abordarea bazată pe învățarea pe tot parcursul vieții necesară dobândirii competențelor digitale, guvernele, în cooperare cu părțile interesate, cum ar fi societățile și organizațiile societății civile, în contexte formale și non-formale, ar trebui să garanteze o transformare digitală sustenabilă, care să nu marginalizeze pe nimeni;
23. subliniază că incluziunea și inovarea ar trebui să fie principiile fundamentale ale educației și formării în era digitală; consideră că tehnologiile digitale nu ar trebui să cimenteze inegalitățile existente, ci să fie utilizate pentru eliminarea decalajului digital dintre studenții din diferite medii socioeconomice și regiuni ale UE; subliniază că o abordare bazată pe includere trebuie să valorifice întregul potențial al resurselor oferite de noile tehnologii digitale, inclusiv educația personalizată și parteneriatele între instituțiile de învățământ, putând astfel permite accesul la o educație și formare de calitate persoanelor din grupuri defavorizate și persoanelor cu posibilități limitate și sprijini integrarea migranților și a refugiaților;
24. subliniază că promovarea accesului la tehnologiile digitale în cadrul procesului de învățământ nu implică neapărat un acces egal la oportunitățile de învățare și că, deși tehnologiile sunt din ce în ce mai accesibile, achiziția de competențe digitale de bază este în continuare un obstacol, iar decalajul digital persistă; semnalează că datele Eurostat arată că decalajul digital nu este pe cale să fie eliminat și că 44 % dintre cetățenii Uniunii Europene nu au competențe digitale elementare¹;
25. reamintește că competențele digitale complexe necesare pentru utilizarea eficientă a TIC depind de învățarea competențelor de bază, că nu toată lumea beneficiază de condiții egale, existând încă lacune semnificative la nivelurile de bază, fiind afectate în special grupurile defavorizate și un număr mare de adulți, iar probabilitatea ca persoanele mai educate să folosească internetul pentru a deprinde noi competențe și a-și crea noi oportunități este de trei ori mai mare decât în cazul persoanelor cu un nivel mai scăzut

¹ Eurostat, 2016.

de educație¹ și există riscul ca tehnologia să devină un instrument de pregătire al celor privilegiați, în loc să fie o șansă pentru toți;

26. subliniază că este necesar să se schimbe practicile instituționale și pedagogice ale școlilor și ale altor medii de învățare, în special ale celor nonformale, acestea trebuind să devină mai echitabile, oferind structuri de sprijin foarte diversificate și aprofundate tuturor persoanelor, în special celor care fac parte din grupuri expuse riscului de excluziune, cum ar fi șomerii, migranții, persoanele slab calificate, persoanele cu dizabilități și persoanele în vârstă;
27. recomandă ca statele membre să elaboreze programe digitale de alfabetizare în limbile regionale și ale minorităților din Europa și să introducă programe de formare și instrumente în domeniul tehnologiilor lingvistice în programele școlilor, universităților și instituțiilor de învățământ profesional; subliniază încă o dată că alfabetizarea rămâne un factor important și o condiție preliminară absolută a progreselor înregistrate în incluziunea digitală a comunităților;
28. subliniază că statele membre ar trebui să ofere sprijinul necesar instituțiilor de învățământ pentru a îmbunătăți digitalizarea limbilor în UE; recomandă ca școlile din întreaga UE să utilizeze tehnologii digitale pentru a intensifica schimburile educaționale transfrontaliere prin intermediul conferințelor video și al claselor virtuale; subliniază că școlile din întreaga UE ar putea beneficia de acces transfrontalier la conținutul digital;
29. subliniază rolul esențial al bibliotecilor în oferirea de servicii digitale cetățenilor și în punerea la dispoziție de instrumente și servicii de învățare online într-un mediu sigur, deschis tuturor; recomandă, așadar, ca aceste eforturi să fie susținute în mod adecvat de programele europene, naționale, regionale și locale, care să fie complementare unele cu altele, și ca rolul esențial al bibliotecilor în dezvoltarea educației în domeniul mass-media să fie mai larg recunoscut;
30. face apel la tranziția către mai multe posibilități de învățare non-formală și de formare la locul de muncă și insistă asupra nevoii de sisteme de educație și formare de înaltă calitate, favorabile incluziunii și dispunând de resurse adecvate; consideră că posibilitățile de recalificare și de reciclare sunt esențiale, alături de integrarea componentelor relevante ale competențelor digitale în programele de formare la locul de muncă și de adoptarea de soluții speciale de formare pentru persoanele care lucrează în întreprinderi mici și mijlocii; subliniază importanța întăririi legăturilor dintre educație și ocuparea forței de muncă și a rolului orientării și consilierii profesionale pe tot parcursul vieții în sprijinirea accesului la parcursuri de formare și cariere adecvate, flexibile și de înaltă calitate;
31. subliniază că stagiile în sectorul digital pot ajuta studenții și tinerii adulți să dobândească competențe digitale practice la locul de muncă; salută, în acest context, noul proiect-pilot care introduce stagiile de oportunități digitale din cadrul programului Erasmus+ și al programului Orizont 2020; solicită un nou impuls în această direcție în cadrul noilor programe prevăzute în CFM;

¹ Documentul de lucru al serviciilor Comisiei din 9 octombrie 2008 intitulat „The use of ICT to support innovation and lifelong learning for all – A report on progress” („Utilizarea TIC pentru sprijinirea inovării și a învățării pe tot parcursul vieții pentru toți — Un raport privind progresele înregistrate”) (SEC(2008)2629).

32. recomandă ca statele membre, în strânsă cooperare cu comunitățile locale și cu furnizorii de educație și formare profesională, să le ofere adulților cu un nivel limitat de competențe digitale parcursuri de instruire care să le dea șansa de a-și însuși un nivel elementar de competențe digitale;
33. face apel la statele membre ca, în colaborare cu întreprinderile, comunitățile locale și regionale, centrele de educație și de formare și cu părțile interesate din cadrul societății civile, să identifice lacunele existente în materie de competențe, să extindă alfabetizarea digitală, online și mediatică, în special printre minori și să atingă un nivel ridicat de conectivitate și incluziune digitală;
34. salută participarea întreprinderilor la înființarea și finanțarea școlilor;
35. salută stabilirea unor parteneriate strategice între instituțiile academice și de cercetare și partenerii publici și privați, în cadrul acțiunii-cheie nr. 2 a programului Erasmus +, în vederea creării unor centre TIC de excelență și a promovării dezvoltării întreprinderilor nou-înființate cu profil tehnologic;
36. reamintește că evaluarea și monitorizarea corespunzătoare a competențelor digitale sunt esențiale pentru realizarea de progrese; salută crearea de instrumente la nivelul UE destinate organizațiilor (de exemplu, Cadrul competențelor digitale și Cadrul de referință pentru competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții) și persoanelor (de exemplu SELFIE); insistă, totuși, asupra faptului că, pentru a fi eficiente, metodele de evaluare a competențelor digitale trebuie să fie dinamice, flexibile, constant actualizate și adaptate la nevoile cursanților și, de asemenea, trebuie adoptate pe scară mult mai largă în întreaga Uniune la nivel național, regional și local;
37. invită statele membre să colaboreze cu Comisia pentru a se asigura că instrumentul de autorefecție SELFIE este disponibil în limbile regionale și minoritare ale statelor membre;
38. salută faptul că Uniunea acordă o atenție crescută competențelor digitale și educației, pusă în evidență, în special, de Planul de acțiune pentru educația digitală, care se bazează pe o serie de inițiative de politică la scară redusă, cum ar fi Săptămâna UE a programării și Coaliția pentru competențe și locuri de muncă în sectorul digital și Apelul la acțiune de la Sofia privind competențele digitale și educația; consideră că predarea programării ar trebui să facă parte dintr-o viziune educațională mai amplă structurată în domeniul tehnologiei informației și al gândirii critice și computaționale;
39. observă, cu toate acestea, că aceste inițiative ale Uniunii provin adesea de la direcții generale diferite din cadrul Comisiei, ceea ce împiedică o acțiune coordonată de politică privind competențele digitale;
40. sprijină creșterea finanțării disponibile pentru competențele digitale în cadrul următoarei generații de programe din CFM; insistă asupra nevoii ca Comisia să creeze sinergii și să asigure coordonarea între aceste programe, inclusiv Erasmus+, Orizont Europa, InvestEU și Europa digitală astfel încât să se mărească la maximum eficacitatea finanțării pentru dezvoltarea competențelor digitale de calitate și ca cursanții de toate vârstele și din toate mediile sociale să obțină rezultate de durată; subliniază, de asemenea, necesitatea de a rezerva fonduri în cadrul acestor programe și al fondurilor structurale și de investiții europene pentru digitalizarea bibliotecilor, a arhivelor și

muzeelor în vederea creșterii și îmbunătățirii utilizării acestora în educație și cultură;

41. subliniază necesitatea ca Uniunea să își dezvolte capacități în domenii precum inteligența artificială, volumele mari de date, ingineria informatică, informatica cuantică și designul web; salută, în acest context, componenta „competențe digitale” a programului Europa digitală;
42. încurajează o mai mare sinergie între statele membre ale UE și restul lumii în domeniul educației pe internet și al e-cetățeniei active prin intermediul diferitelor mecanisme și programe de acțiune externă ale UE, inclusiv Erasmus Mundus;
43. subliniază că datele deschise și instrumentele și metodele bazate pe colaborare în domeniul tehnologiilor digitale pot permite inovarea în educație și dezvoltarea în continuare a științei deschise, contribuind astfel la prosperitatea și la spiritul antreprenorial al economiei europene; reamintește că colectarea de date privind digitalizarea în instituțiile de educație și de formare și privind utilizarea tehnologiilor digitale în învățare sunt factori esențiali în procesul decizional; recomandă, prin urmare, Comisiei și statelor membre să colecteze date cu privire la gradul de conectivitate a instituțiilor de învățământ și de formare și la modalitățile de eliberare a calificărilor certificate digital și de validare a competențelor dobândite digital, care este un obiectiv al Planului de acțiune pentru educația digitală;
44. regretă că nu a fost elaborată nicio strategie globală în materie de competențe digitale la nivelul UE, în condițiile în care implicațiile tranziției digitale pentru piața internă a UE sunt clare; consideră că disparitățile dintre statele membre subliniază necesitatea unei astfel de strategii;
45. subliniază că ar trebui elaborate recomandări cu privire la nivelul minim de competențe digitale pe care elevii trebuie să le dobândească în timpul studiilor; solicită, prin urmare, introducerea în toate statele membre a unui modul TIC special, de exemplu, pe baza modulului TIC PISA, precum și implicarea cadrelor didactice în conceperea și punerea în aplicare a acestuia; subliniază că modulul TIC ar trebui să fie conceput astfel încât să garanteze că instituțiile de învățământ din statele membre urmăresc același nivel de competență digitală, prin evaluare continuă mai degrabă decât printr-o abordare bazată exclusiv pe teste, și că orice probleme sunt identificate rapid; încurajează statele membre să facă schimb de învățăminte și bune practici, în special în ceea ce privește inovația pedagogică;
46. consideră că Planul de acțiune pentru educația digitală ar trebui să fie considerat un prim pas către o strategie de sine stătătoare a UE privind educația și competențele digitale bazată pe o abordare orientată spre învățarea pe tot parcursul vieții, care poate oferi atât un cadru de politică mai bine coordonat, cât și posibilitatea de a se adapta la realitățile în schimbare; solicită, prin urmare, Comisiei să evalueze în mod critic cele 11 acțiuni din cadrul Planului, inclusiv aspectele lor de incluziune socială, în vederea pregătirii evaluării intermediare din 2020; reamintește că o reexaminare adecvată ar trebui să implice o disponibilitate de a se concentra doar asupra acțiunilor celor mai performante și de a le abandona pe cele care nu dau rezultate, precum și de a elabora noi acțiuni, în funcție de cerințe; subliniază că îmbunătățirea competențelor digitale prin colaborarea cu furnizori neoficiali de servicii educative în rândul populației adulte - care este mai greu accesibilă din acest punct de vedere - constituie o lacună evidentă a Planului;

47. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.